

Utdrag ur

Säkerhetsordning (säo)

för museijärnvägar

Får endast användas i GHJs verksamhet

Fastställd av statens vägverk
att gälla fr o m 1 april 1982

Utarbetad av
Museibanornas Riksorganisation (MRO)

Stockholm 1982

FÖRORD TILL UTDRAGET

Detta utdrag från Museibanornas Riksorganisations Säkerhetsordning (såo) får endast användas vid GHJ då den endast innehåller de delar av den ursprungliga texten som är tillämplig vid GHJ enligt GHJF 2 Trafik-säkerhetsinstruktion.

När bestämmelser för olika spårvidder förekommer i den ursprungliga texten, har enbart bestämmelser för smalspår 891 mm tagits med.

Bredvid huvudtexten finns anmärkningar som visar vilka paragrafer och moment som ingår i respektive trafikutbildning.

Förkortning	Trafikutbildning
T1	Trafikutbildning I
T2	Trafikutbildning II
T3	Trafikutbildning III

Rasmus Axelsson, Vänersborg i maj 2007

FÖRTECKNING ÖVER ÄNDRINGSTRYCK

Nr	Daterat	Inrättat	Av
		datum	
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord till utdraget.....	2
Förteckning över ändringstryck.....	3
Innehållsförteckning.....	4
Anvisningar m.m.	7
Begreppsförklaringar	9
§ 1 Begreppsförklaringar	9
Signalföreskrifter.....	13
Allmänna föreskrifter	13
§ 2 Tillåtna signalmedel och signaler	13
§ 3 Tydlig signalgivning	13
§ 4 Signals åttlydnad.....	13
§ 5 Dagsignaler och nattsignaler	14
Signalmedel och signaler på linjen och på stationer	14
§ 8 Signalinrättningar	14
§ 9 Signalredskap	17
§ 10 Signaltavlor.....	23
§ 11 Ordergivning om signalmedel	24
Signalmedel och signaler på fordon	24
§ 14 Ljudsignaler.....	24
§ 16 Signaler på dragfordons framände och bakände vid växling	27
Säkerhetsföreskrifter	27
Allmänna föreskrifter	27
§ 20 Föreskrifternas tillämpning m m	27
§ 21 Samtal	28
§ 22 Innehav av säo, vko, klocka, tdt m.m.	28
Upplag, vägkorsningar.....	29

§ 25 Upplag av lösa föremål.....	29
§ 26 Skydd vid vägkorsning. vägskyddsanläggning eller signal mot banan fungerar ej.....	29
Spår avstängt. Hastighetsnedsättning.....	30
§ 27 Spår ofarbart eller i försvagat skick.....	30
§ 28 Hastighetsnedsättning.....	31
§ 29 A-arbete.....	31
Skydd för arbetande personal.....	33
§ 31 Skydd för personal som arbetar i spår eller i farlig närhet därav. b- arbete.....	33
Växling.....	34
§ 35 Växling.....	34
Extratåg och inställt tåg.....	36
§ 36 Order om extratåg och inställt tåg.....	36
Tågs sammansättning.....	37
§ 39 Besiktning av fordon m m.....	37
§ 40 Bromsföreskrifter för tåg.....	37
§ 41 Tågs storlek.....	38
§ 43 Transportvillkor för fordon och vissa laster.....	39
§ 44 Tågs bemanning.....	41
§ 45 Tågs iordningställande.....	42
Allmänt om säkerhetstjänsten på station.....	44
§ 47 Säkerhetstjänstens organisation på station.....	44
§ 49 Order till tåg och vagnuttagning.....	45
§ 51 Manövrering av huvudsignal på bevakad station m.m.....	45
§ 52 Huvudsignal på bevakad station är felaktig eller saknas. felaktig försignal.....	47
§ 61 Tågklarerares placering vid tågs ankomst och avgång.....	47
Tågs avgång från trafikplats.....	48
§ 63 Tågpersonals åtgärder före tågs avgång.....	48

§ 65 Avgångssignal m.m.	48
Tågs gång.....	49
§ 69 Tågs hastighet	49
§ 70 Tågpersonals åtgärder under tågs gång.....	50
§ 72 Tågs ankomst till trafikplats	52
Tågmissöden och tillbud därtill.....	53
§ 85 Åtgärder vid fara.....	53
Undantagsföreskrifter	54
§ 92 Bandisposition	54

ANVISNINGAR M.M.

2. I ändringstryck är de föreskrifter, som är nya eller ändrade i sak, betecknade med ett streck i inre marginalen. **T1-T3**
3. S-blanketter är betecknade med endast S1, S4 etc. **T2-T3**
4. Uttrycken "främsta fordonet", "sista fordonet", "nästa station" o d räknas i färdriktningen. **T1-T3**
5. I avdelningen "Säkerhetsföreskrifter" avses med "kör" från huvudsignal även "kör varsamt". **T2-T3**
6. Med åtgärden att " ställa infartssignalen till 'kör' " avses i förekommande fall signalering enl § 52:2-3. **T2-T3**
7. Med "infartssignal som visar 'stopp' " avses i förekommande fall uppsatt huvudsignaltavla. **T1-T3**
8. Följande förkortningar, som ej förekommer i vanligt språkbruk, används såväl för grund- och böjningsformer som i sammansatta ord: **T1-T3**

bdisp	bandisposition	säo	säkerhetsordning
cba	chefen för banavdelningen	tam	tåganmälan
cma	chefen för maskinavdelningen	tbfh	tågbefälhavare
cta	chefen för trafikavdelningen	tdt	tidtabell
kvo	kvarhållningsorder (S9)	tkl	tågklarare
lokps	Lokpersonal	tl	tåglesare
sth	största tillåtna hastighet	tps	tågpersonal
		tsm	tillsyningsman

9. Färger på signalinrättningar och signaltavlor återges på följande sätt: **T1-T3**

rött

grönt

gult

Ljussken i signalinrättningar återges på följande sätt:

T1-T3

Vitt fast sken

Rött fast sken

Grönt fast sken

Vitt blinkande sken

Grönt blinkande sken

BEGREPPSFÖRKLARINGAR

§ 1 BEGREPPSFÖRKLARINGAR

1. **A-arbete** = sådant arbete som **T1-T3**
antingen kan hindra tågrörelse över arbetsplatsen
eller är av den art, att arbetsplatsen skall vara avstängd från tågrörelse
på grund av riskerna för den arbetande personalen.
3. **Banans sth** = den största hastighet, som gäller på viss sträcka enl **T2-T3**
uppgift i tdtboken.
4. **Bandisposition** = anordning, varigenom järnvägen avstängs från **T1-T3**
tågrörelse och upplåts för vut, småfordonsfärd eller A-arbete.
5. **Behovsuppehåll** = tåguppehåll, som enl tdt, S11 eller vko skall **T1-T3**
göras endast vid behov.
6. **Bromsaxel** = bromsad lastaxel. **T2-T3**
7. **Bromstal** = det tal som anger antalet bromsaxlar i procent av antalet **T2-T3**
lastaxlar.
8. **Dragfordon** = gemensam benämning på lok och motorvagn. **T1-T3**
 - a) **Lok** = dragfordon utan utrymme för resande, gods eller post.
 - b) **Motorvagn** = dragfordon med utrymme för resande, gods eller post.Till motorvagn räknas även **rälsbuss**.
Anm.: Med koppellok avses det bakre av två dragande dragfordon

9. **Fast uppehåll** = tåguppehåll, som enl tdt, S11 eller vko skall göras oavsett om uppehållet behövs eller ej. **T2-T3**
10. **Genomfartståg vid viss tpl** = tåg, som ej har fast uppehåll eller behovsuppehåll där. **T2-T3**
12. **Lastaxel** = enhet, som används vid bromsberäkning. Se vidare tdtboken. **T2-T3**
14. **Lokpersonal (lokps)** = förare och förarbiträde på dragfordon. **T1-T3**
15. Låsning och förregling **T1-T3**
- a) **Låst växel** = växel, som är låst med låsanordning i ställverk, kontrollås eller hänglås.
- Anm. 1: Växel anses vara låst, även när den kan läggas om endast från ställverk och detta är bemannat, eller när vakt är placerad så, att han kan förhindra omläggning.
- b) **Förreglad växel** = växel, som ej kan läggas om, därför att "kör" eller "kör varsamt" visas från en huvudsignal, som står i förbindelse med växeln.
- Anm. 2: Förreglingen upphävs, när signalen ställs till "stopp". Ingår växeln i tågvägslåsning, anses dock förreglingen kvarstå, tills tågvägslåsningen upphävs.
- c) **Tågvägslåsning** = låsning i rätt läge av alla växlar, som hör till tågvägen. Låsningen görs med tågvägslås.
- Vad som i detta mom sagts om växel, gäller även spårspärr.
16. **Normalläge för växel eller spårspärr** = på förhand bestämt läge, som växeln (spårspärren) i regel skall inta. **T1-T3**
17. **Ordergivningsstation** = av cta utsedd station, där tps skall ges order enl säo, normalt tågs utgångsstation. **T2-T3**
19. **Resande** = alla personer på järnvägsfordon utom järnvägens personal. **T1-T3**

20. **Sidospår** = spår, som normalt ej är avsett för tågrörelse. **T1-T3**
23. **Småfordon** = gemensam benämning på A-, B- och C-fordon. **T1-T3**
 a) **A-fordon** = annat småfordon än B- och C-fordon.
 b) **B-fordon** = småfordon, som framförs omedelbart efter tåg för brandbevakning eller annan inspektion.
 c) **C-fordon** = ej motordrivet småfordon, som genast kan avlägsnas från spåret av en man.
26. **Tillsyningsman (tsm)** = person som vid vut, A-arbete och B-arbete ansvarar för åtgärder enl säo. **T1-T3**
27. **Tjänstetidtabell**, i säo benämnd endast tidtabell (tdt) = sammanställning av de uppgifter enl vilka ett tåg skall framföras. **T2-T3**
28. **Trafikplats (tpl)** = gemensam benämning på station, lastplats och hållplats. **T1-T3**
 a) **Station** = plats, där tåganmälan är avsedd att kunna utväxlas. Station är **bevakad**, när tkf skall vara i tjänst, eljest **obevakad**.
 b) **Lastplats** = plats på linjen med sidospår. Vid lastplats är tåganmälan ej avsedd att kunna utväxlas.
 c) **Hållplats** = för trafikutbyte avsedd plats på linjen utan sidospår. Vid hållplats är tåganmälan ej avsedd att kunna utväxlas.
29. **Tåg** = fordon, som framförs enl tdt. Tågen indelas i **ordinarie tåg**, som utan särskild order går enligt tdtboken, och **extratåg**, som på särskild order anordnas enl tdtboken eller S4. **T1-T3**
31. **Tågbefälhavare (tbfh)** = person, som har befälet på tåg. **T1-T3**
33. **Tågklarare (tkl)** = person, som ansvarar för tågs klarering på bevakad station. **T1-T3**

36. **Tågpersonal (tps)** = tbfh och lokps på tåg. **T1-T3**
41. **Vätkorsning** = korsning i samma plan mellan spår och väg eller gata. **T1-T3**
42. **Vägvakt** = person, som manövrerar vätskyddsanläggning på linjen. **T1-T3**
43. **Växling** = rörelse med fordon på eller omedelbart utanför tpl för att flytta fordonen inom tpl eller flyttning av tåg under uppehåll. **T1-T3**

SIGNALFÖRESKRIFTER

ALLMÄNNA FÖRESKRIFTER

§ 2 TILLÅTNA SIGNALMEDEL OCH SIGNALER

Endast de signalmedel och signaler, som anges i säo eller eljest fastställts av statens vägverk, får användas. De får begagnas endast på det sätt och för det ändamål, som är föreskrivet. **T1-T3**

§ 3 TYDLIG SIGNALGIVNING

1. Signal skall ges tydligt. **T1-T3**
2. Signalgivare skall placera sig så, att det klart framgår, vem signalen gäller. **T1-T3**
3. Signalredskap får ej placeras eller bäras så, att signal ges oavsiktligt. Färgat sken får visas i handsignallykta, endast när signal skall ges med detta sken. **T1-T3**

§ 4 SIGNALS ÅTLYDNAD

1. Signaleras "stopp" och är särskilt förfaringssätt ej föreskrivet i säo, gäller detta mom. **T1-T3**
 - a) Signaleras "stopp" med arm (armar) eller visas rörlig stoppsignal med signalflagga eller handsignallykta, skall rörelsen stanna snarast möjligt. **T1-T3**
 - b) Signaleras "stopp" på annat sätt än enl a, får rörelse, som **T1-T3**

signalmedlet gäller för, fortsätta till signaleringsstället.

c) Måste stoppsignal passeras, skall tbfh, växlingsledare eller tsm först ombesörja **T2-T3**

På bevakad station: att han får tkl medgivande härtill,

På linjen: att det undersöks, om stoppsignalen utan risk kan passeras.

Tbhf (växlingsledaren, tsm) skall därefter underrätta lokps.

d) Har stoppsignal på linjen passerats och är orsaken till stoppsignalen okänd, får hastigheten på närmaste 500 m vara högst 10 km/h och särskild uppmärksamhet skall iakttas till närmaste bevakade station. **T2-T3**

2. Misstänker den som skall lyda annan signal än stoppsignal, att detta skulle medföra fara, skall han underrätta signalgivaren. **T1-T3**

§ 5 DAGSIGNALER OCH NATTSIGNALER

Nattsignal skall användas, när dagsignal ej kan ses tydligt. **T1-T3**

SIGNALMEDEL OCH SIGNALER PÅ LINJEN OCH PÅ STATIONER

§ 8 SIGNALINRÄTTNINGAR

1. Felaktig, otydlig eller ofullständig signalbild på huvudsignal, spårspärrsignal och vägkorsningssignal eller utebliven signal från dessa signalinrättningar anses som "stopp" för de rörelser, som signalinrättningen gäller för. **T2-T3**

2. Huvudsignaler

T2-T3

På station skall i regel finnas huvudsignal, som gäller för infart dit (= infartssignal).

På station kan finnas huvudsignal, som gäller för utfart därifrån (= utfartssignal).

Huvudsignal kan finnas vid lastplats.

Huvudsignal skall i regel placeras till vänster om spåret.

Av huvudsignaler finns fyra typer: semafor, T-semafor, skivsignal och huvudljussignal.

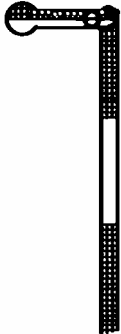
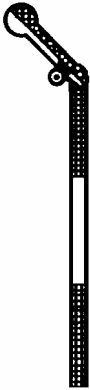

Anm.: Huvudsignal skall tändas minst 10 min, innan tåg eller vut tidigast kan väntas.

Semafor, T-semafor och skivsignal - alla lyktorna - skall dock tändas endast, när nattsignaler används.

Huvudsignal gäller för tåg och vut.

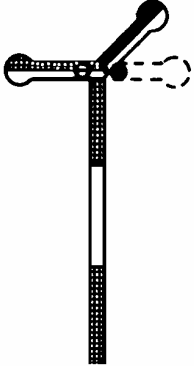
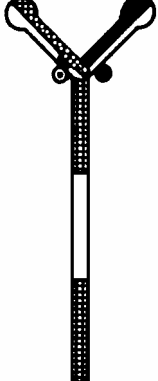
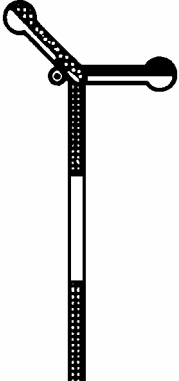
a) **Semafor.** Vingarna är på framsidan röd-vita eller röd-gula och på baksidan svart-vita.

T2-T3

Dagsignal:		
En vinge vågrätt åt vänster	En vinge snett uppåt vänster	Två vingar snett uppåt vänster
Nattsignal:		
Ett rött sken	Ett grönt sken	Två gröna sken placerade lodrätt
<u>Betydelse:</u> "stopp"	<u>Betydelse:</u> "kör"	<u>Betydelse:</u> "kör varsamt"

Anm. 2: Styrelsen kan medge, att vingarna har annan målning samt att vingar i stället för att resas snett uppåt fälls snett nedåt.

b) **T-semafor.** Vänstra vingen är röd-vit eller röd-gul och högra vingen är svart-vit.

Dagsignal:		
Vänstra vingen vågrätt	Båda vingarna snett uppåt	Vänstra vingen snett uppåt och högra vingen vågrätt
Nattsignal: Ett rött sken	Ett grönt sken	Ett grönt sken
<u>Betydelse:</u> "stopp"	<u>Betydelse:</u> "kör" (obevakad station eller lastplats)	<u>Betydelse:</u> "kör varsamt"

Anm. 3: Eftersom ett grönt sken visas som nattsignal både i betydelsen "kör" och "kör varsamt", skall varsamhet alltid iakttas, om det inte säkert kan skönjas, att båda vingarna står snett uppåt.

Anm. 4: Styrelsen kan medge, att vingarna har annan målning samt att vingar i stället för att resas snett uppåt faller snett nedåt.

5. Vägkorsningssignal = "V-signal" (dag- och nattsignal)

T2-T3

V-signal skall finnas vid vägkorsning med väg-skyddsanläggning. V-signal gäller för tåg, växling och vut.

Rött sken <u>Betydelse:</u> "stopp"	Vitt sken <u>Betydelse:</u> "rörelse tillåten" (vägtrafiken spärrad)"

Anm. 5: Styrelsen kan medge, att tavla med V ej behöver finnas.

§ 9 SIGNALREDSKAP

1. Signalstav (dagsignal)

T2-T3

Signalstavens skiva är vit med grön kantrand.

Staven förs sakta flera gånger fram och åter i sidled.

Betydelse: "avgång" till tåg.

Anm. 1: En röd skärm, påminnelsekärm, skall sättas på signalstaven i vissa fall, när tkl ej får ge "avgång".

2. Signalgivarens arm(ar) (dagsignal) och handsignallykta (nattsignal)

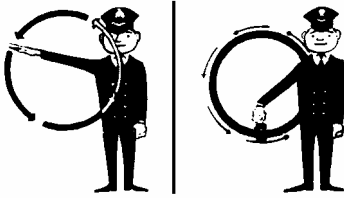
T2-T3

Signalerna enl detta mom, dock ej "avgång", får ges muntligt.

Nattnattsignal får ges även med ficklampa, som används av konduktörspersonal, och handlykta, som används av lokps.

a) "Avgång" till tåg

T2-T3

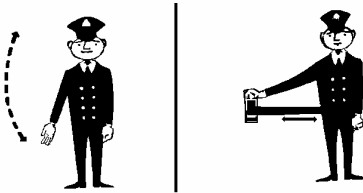
Armen förs i cirkel
eller
grönt sken förs i cirkel.

Anm. 2: En röd skärm, påminnelse-skärm, skall sättas på handsignallyktan i vissa fall, när "avgång" ej får ges.

b) "Klart för avgång"

T2-T3

"Klart för avgång" ges, förutom i de fall, som särskilt anges i säo, av tkl till tbfh för att svara på sådan signal eller för att fråga, om tåget är klart för avgång.

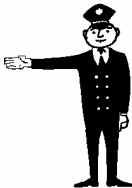

Armen sträcks ut och förs
uppåt och nedåt flera
gångar, eller
grönt sken förs flera gång-
er fram och åter i sidled.

c) "Klart"

T1-T3

"Klart" används bl a för att ange, att visst åliggande är utfört eller för att fråga därom.

Armen sträcks rakt ut
eller
blinkande grönt sken.

d) "Stopp" för tåg, växling, vut och småfordon

T1-T3

Armarna förs flera gånger fram och åter i sidled.

Rött sken hålls stilla ("stillahållen stoppsignal").

Armen förs flera gånger fram och åter i sidled.

Vitt eller rött sken förs flera gånger uppåt och nedåt ("rörlig stoppsignal").

e) "**Sakta**" för tåg, växling, vut och småfordon.

T2-T3

För växling, vut och småfordon innebär "sakta", att hastigheten skall minskas, så länge signalen visas. När signaleringen upphört, skall hastigheten vara oförändrad tills nästa signal ges.

Armen sträcks uppåt eller fast grönt sken.

f) "**Framåt**" för växling och vut

T2-T3

Dragfordon skall dra fordon. Är dragfordon ensamt eller har det fordon kopplade till båda ändarna, skall dragfordonet gå åt det håll, varåt dess framände är riktad. I tveksamma fall skall signalen ges muntligt.

Båda armarna sträcks rakt ut
ut
eller
vitt sken förs i cirkel.

Anm. 3: Om hastigheten skall vara låg redan från början, ges "sakta framåt" = först "sakta" och sedan "framåt".

Anm. 4: Vagn, som alltid är kopplad till dragfordon, anses tillhöra dragfordonet.

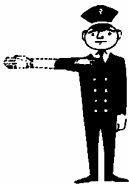
Anm. 5: I de fall, som särskilt anges i säo, ges "framåt" även till tåg.

g) "**Back**" för växling och vut

T2-T3

Dragfordon skall skjuta fordon. Är dragfordonet ensamt eller har det fordon kopplade till båda ändarna, skall dragfordonet gå åt det håll, varåt dess bakände är riktad.

I tveksamma fall ges signalen muntligt.

Armen förs sakta flera gånger fram och åter i sidled eller vitt sken förs sakta flera gånger fram och åter i sidled.

Anm. 6: Vagn, som alltid är kopplad till dragfordon, anses tillhöra dragfordonet.

Anm. 7: Om hastigheten skall vara låg redan från början, ges "sakta back" = (som nattsignal:) först "sakta" och sedan "back", (som dagsignal:) enl. nedan

Ena armen sträcks uppåt, medan den andra armen förs sakta flera gånger fram och åter i sidled.

h) "Kopplet"

T2-T3

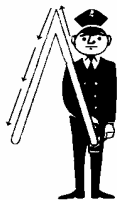
Buffertar skall tryckas samman, för att fordon skall kunna kopplas ihop eller isär.

Armarna förs fler gånger mot varandra och händerna slås samman eller omväxlande grönt och vitt sken upprepat flera gånger.

i) "Lägg om växeln"

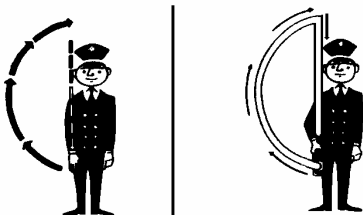
T2-T3

Armen eller vitt sken förs sakta snett uppåt och sedan snett nedåt åt andra hållet och hålls kvar några sekunder i slutläget. Rörelsen nedåt skall vara riktad mot den växel, som avses.

j) "Bromsa" vid provning av tryckluftsbromsen

T2-T3

Armen eller vitt sken förs sakt i en halvcirkel utåt och uppåt, hålls sedan stilla ett ögonblick och förs därefter hastigt rätt nedåt.

k) "Lossa" vid provning av tryckluftsbromsen

T2-T3

Armen förs flera gånger fram och åter i sidled eller blinkande vitt sken.

3. **Signalflagga**, röd (dagsignal)

T2-T3

Betydelse: utvecklade och hållen stilla (= "stillhållen stoppsignal"): "stopp" för tåg, växling, vut och småfordon. utvecklade och förda flera gånger fram och åter i sidled (= "rörlig stoppsignal"): "stopp" för tåg, växling, vut och småfordon.

4. **Varsamhetstavla** (dag- och nattsignal)

T1-T3

Varsamhetstavla skall placeras till vänster om spåret. När nattsignaler används, skall varsamhetstavla vid B-arbete (se § 31) kompletteras med lykta, som visar fast eller blinkande grönt sken. Tavlan är grön med vit kantrand och baksidan är vit med svart kryss.

Betydelse: "Varsamhet". Sth mellan

tavlorna är 20 km/h.

5. Hindertavla (dag- och nattsignal)

T1-T3

Hindertavla skall placeras till vänster om eller i spåret. När nattsignal används, skall om möjligt hindertavla kompletteras med lykta, som visar fast eller blinkande rött sken. Tavlan är röd med vit eller gul kantrand.

Betydelse: ”stopp” för tåg, vut, växling, A- och B-fordon

§ 10 SIGNALTAVLOR

7. Hastighetstavla

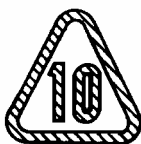
T2-T3

Hastighetstavla skall sättas upp för att ange början och slutet på sträcka, där hastighetsnedsättning gäller enl § 28.

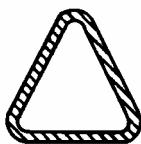
På begynnelsestavla anges medgiven hastighet i km/h. Sluttavla är blank. Tavla utan signalbetydelse betecknas med ett kryss.

Begynnelsestavla skall placeras till vänster om spåret.

Tavlan är vit med grön kantrand och gröna siffror.

Begynnelsestavla

Sluttavla

Tavla utan
signalbetydelse

Anm.: Vid hastighetsnedsättning, som avser vägkorsning, kan hastighetstavla föras med tilläggstavla, som är rund och gul med ett svart V. Härvid får hastigheten ökas, så snart dragfordonet passerat vägkorsningen.

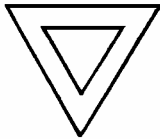
8. Ljudsignaltavla

T2-T3

Ljudsignaltavla skall sättas upp för att ange plats, där "tåg kommer" skall ges enl § 14:1 c) eller d).

Triangelformad tavla är vit med svart eller urtaget mittparti.

Rektangelformad tavla är svart med vitt eller urtaget mittparti.

§ 11 ORDERGIVNING OM SIGNALMEDEL

När huvudsignal, försignal, V-signal, S-tavla eller ljudsignaltavla skall tas i eller ur bruk, flyttas eller ändras, skall tps ges order genom anslag på personalens ordertavla. Har order ej kunnat anslås senast ett dygn i förväg, skall lokps ges order (S11) tills ordern funnits anslagen i minst ett dygn.

T2-T3

SIGNALMEDEL OCH SIGNALER PÅ FORDON

§ 14 LJUDSIGNALER

1. "**Tåg kommer**", , ges, förutom i de fall som särskilt anges i såo: **T1-T3**

a) när tåg eller vut nalkas infartssignal, om signalen visar "stopp" eller felaktig, otydlig eller ofullständig signalbild (beträffande signalering från vut efter tåg, se § 30:12),

b) när "framåt" från tkl uteblir på station utan infartssignal, där huvudsignaltavla finns uppsatt vid stationsgränsen,

c) när tåg eller vut befinner sig omedelbart framför triangelformad ljudsignaltavla; avser ljudsignaltavlan vägkorsning, ges "tåg kommer"

även vid en punkt ungefär mitt emellan tavlan och korsningen; är sikten otillfredsställande, skall "tåg kommer" ges upprepade gånger, tills vägkorsningen öppnas,

d) när tåg eller vut befinner sig omedelbart framför rektangelformad ljudsignaltavla, dock endast, då sikten är otillfredsställande, i mörker eller då vägfordon nalkas den vägkorsning, som tavlan avser; härvid ges "tåg kommer" upprepade gånger,

e) när tåg eller vut befinner sig omedelbart framför orienteringstavla för vägkorsning, dock endast, när vitt sken från V-signal ej kan ses; härvid ges "tåg kommer" upprepade gånger,

f) när lokps på fordon i rörelse ser, att någon person finns i spåret eller i farlig närhet därav, eller att vägfordon nalkas vägkorsning utan att synas stanna.

2. "**Beredd**", ● ● ●, ges, förutom i de fall som särskilt anges i säo:

T2-T3

a) när tåg eller vut nalkas infartssignal, om denna efter "tåg kommer" behålls till "stopp" eller återställs till "stopp",

b) när tåg eller vut nalkas station utan infartssignal, där huvudsignaltavla finns uppsatt vid stationsgränsen, om tkl ej heller efter "tåg kommer" ger "framåt".

"Beredd" innebär, att föraren är beredd på såväl hinder som spårändring, när tåget går in på stationen.

3. "**Har mötande tåg kommit in**", "**Frågesignal**", ● ●, ges:

T2-T3

a) när föraren på tåg begär besked från tkl, om mötande tåg kommit in,

b) när given signal ej uppfattats.

4. "**Fara**", ● ● ● ● ● ● ● (upprepade korta), ges:

T1-T3

a) när nödbromsning behövs,

b) när tåg, som skall göra uppehåll på bevakad station, ej kunnat stanna med främsta delen senast vid infartstågvägens slutpunkt.

5. "**Uppfattat**", ●, ges, förutom i de fall som särskilt anges i säo: **T1-T3**
 a) för att besvara signal, som ej kan eller skall lydas genast,
 b) som svar på "avgång", när tåg får passera station,
 c) när rörelse skall sättas i gång, om signal behövs för att varna personer.
6. "**Lägg om växeln**", ● ■■■, ges, när växel begärs omlagd. **T1-T3**
7. "**Samtal önskas**", ■■■ ■■■, ges, när lokps önskar komma i kontakt **T2-T3**
 med särskild tbfh eller bromsare.
8. "**Undersök bromsarna**", ■■■ ■■■ ■■■, ges: **T2-T3**
 a) när tåget stoppats genom bromsning, som ej gjorts av föraren eller på signal från honom,
 b) när lokps av annan anledning vill tillkalla personal för undersökning av bromsarna.
9. "**Bromsa**", ■■■ ● ■■■, ges, när handbromsning behövs. **T1-T3**
10. "**Lossa bromsarna**", ■■■ ●, ges: **T1-T3**
 a) när handbromsning skall upphöra,
 b) vid behov, när tåg eller vut med bemannad handbroms skall sättas igång,
 c) från det främsta loket, när tåg med pålok skall sättas igång.
11. När koppellok eller pålok används, ges från det främsta loket: **T1-T3**
 a) när hastigheten skall minskas: "uppfattat" (eller signal med ena armen sträckt uppåt),
 b) när hastigheten skall ökas: "lossa bromsarna" (eller signal med ena armen sträckt vågrätt utåt).

§ 16 SIGNALER PÅ DRAGFORDONS FRAMÄNDE OCH BAKÄNDE VID VÄXLING T2-T3

Vid växling skall följande signaler visas på verksamt dragfordon:

a) Dagsignal:

på dragfordonets framände: på ånglok skorstenen, eljest två röd-vit- eller röd-gul-randiga framändesskärmar,

på dragfordonets bakände: ingen signal.

b) Nattsignal:

på dragfordonets framände: vitt fast sken,

på dragfordonets bakände: rött fast sken.

Anm. 1: Vagn, som alltid är kopplad till dragfordon, anses i denna paragraf tillhöra dragfordonet.

Anm. 2: Intet hindrar, att vitt fast sken visas samtidigt som det röda på dragfordons bakände.

Anm. 3: På rälsbussätt med fasta slutsignallyktor utmärks bakänden genom att dessa är tända (dag- och nattsignal).

SÄKERHETS FÖRESKRIFTER

ALLMÄNNA FÖRESKRIFTER

§ 20 FÖRESKRIFTERNAS TILLÄMPNING M M T1-T3

1. Säkerhetsåtgärder får ej åsidosättas, även om det skulle vålla tåg försening. T1-T3

2. Är det tveksamt vilken av flera säkerhetsföreskrifter, som gäller i ett T1-T3

visst fall, skall den föreskrift, som ger den största säkerheten, tillämpas.

3. Vid överhängande fara skall var och en vidta de åtgärder, som anses nödvändiga för att förebygga eller minska faran, även om åtgärderna skulle avvika från säo. **T1-T3**

4. Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot säo bestämmelser kan av styrelsen tillrättavisas med avstängning från all säkerhetstjänst under längre eller kortare tid, oavsett om missöde eller tillbud inträffat eller ej. Cta och tl kan även i undantagsfall med omedelbar verkan avstänga vårdslös eller olämplig person från tjänstgöring. **T1-T3**

5. Den som skall tjänstgöra i viss befattning är skyldig att neka tjänstgöra, om han saknar behörighet eller inte anser sig fullt förtrogen med befattningen i fråga. **T1-T3**

§ 21 SAMTAL **T1-T3**

1. Vid samtal skall de uttryck, som finns i säo, användas. Tåg skall benämnas med sitt nummer. Vid telefon- och radiosamtal skall namn eller signatur uppges. **T1-T3**

2. Meddelande, som skall skrivas ned, skall repeteras av mottagaren. Även andra meddelanden skall repeteras, om detta begärs. Anm.: Tam behöver repeteras, endast om detta begärs. **T1-T3**

§ 22 INNEHAV AV SÄO, VKO, KLOCKA, TDT M.M.

Innehav

1. All personal i säkerhetstjänst skall inneha eller ha lätt tillgång till säo, vko, klocka, som visar rätt tid, samt antingen tdtbok, tågorbning eller grafisk tdt. **T1-T3**

2. Personal i säkerhetstjänst skall före tjänstgöringens början ta del av order och meddelanden på personalens ordertavla. **T1-T3**

UPPLAG, VÄGKORSNINGAR

§ 25 UPPLAG AV LÖSA FÖREMÅL **T1-T3**

1. Upplag får ej finnas inom normalsektionen för fria rummet. **T1-T3**
2. Intill spår, på vilket växling normalt äger rum, får upplag ej anordnas utan medgivande av cta. **T1-T3**

§ 26 SKYDD VID VÄGKORSNING. VÄGSKYDDSANLÄGGNING ELLER SIGNAL MOT BANAN FUNGERAR EJ.

A. Allmänt

1. Kryssmärken, vägskyddsanläggning och bevakning skall finnas vid vägkorsning enl Vägmärkesförordningen, SFS 1978:1001. **T2-T3**

B. Vägskyddsanläggning m m är felaktig

2. Fungerar ej vägskyddsanläggning vid vägkorsning, gäller följande: **T2-T3**
Bevakning genom vakt, som bär uniformsmössa, skall snarast ordnas av tkl, om vägkorsningen finns på bevakad station, eljest av tl. När fordon nalkas, skall vakten varna vägtrafikanterna på båda sidor om banan genom rörlig signal med utvecklad signalflagga resp rött sken. Signalen ges tills första fordonet uppnått korsningen.
Tps samt lokps och tsm vid vut skall ges order (S10).

3. Är V-signal felaktig, trots att vägskyddsanläggning fungerar, skall lokps samt vid vut även tsm ges order (S10). **T2-T3**

SPÅR AVSTÄNGT. HASTIGHETSNEDSÄTTNING

§ 27 SPÅR OFARBART ELLER I FÖRSVAGAT SKICK

1. Den som upptäcker att spår är ofarbart eller i så försvagat skick, att hastighetsnedsättning kan behövas, skall genast ombesörja följande åtgärder: **T1-T3**

a) tågspår på linjen

- 1) stoppsignalera på båda sidorna om det felaktiga stället,
- 2) underrätta lättast anträffbara tkl;

b) sidospår på linjen

underrätta lättast anträffbara tkl;

c) spår på bevakad station

underrätta tkl.

2. Den tkl, som underrättats, skall genast vidta följande åtgärder: **T3**

a) tågspår på linjen

ombesörja hinderanmälan; har hindertavlor inte satts upp, skall tkl ombesörja att detta sker;

b) sidospår på linjen

ombesörja att spåret avstängs med hindertavlor;

c) spår på bevakad station
dels ombesörja att spåret stängs av med hindertavlor, dels underrätta
berörd personal på stationen.

§ 28 HASTIGHETSNEDSÄTTNING

A. Permanent hastighetsnedsättning

1. Sträcka, där hastigheten måste vara lägre än banans sth, skall anges i tdtboken och utmärkas med hastighetstavlor. **T2-T3**

B. Tillfällig hastighetsnedsättning

2. När hastigheten tillfälligt måste vara lägre än vad som anges i tdtboken, skall tl i god tid underrättas om sträcka och medgiven hastighet. Tl skall underrätta tkl på kontrollstationerna och ordergivnings-stationerna. Underrättelse behövs dock ej i något fall om nedsättning på sidospår. **T2-T3**

3. Den som underrättar tl skall ombesörja att en hastighetstavla eller varsamhetstavla sätts upp vid vardera gränsen för nedsättningssträckan. **T2-T3**

4. Lokps på tåg och vut skall ges order (S10). **T2-T3**

5. När nedsättning skall upphöra, skall cba anmäla detta till tl och ombesörja, att hastighetstavlorna (varsamhetstavlorna) tas bort. **T2-T3**

§ 29 A-ARBETE

Anm.: Angående undantagsbestämmelser vid bdisp, se § 92.

1. a) För A-arbete skall tsm inhämta medgivande enl mom 3 och 4. **T1-T3**
b) A-arbete på tågspår på linjen får börja så snart det sista tåget har

passerat den plats, där A-arbetet skall äga rum ("A-arbete efter tåg").

Undantag: om tåget har pålok eller om B-fordon följer efter tåget.

c) På enstationssträcka får flera A-arbeten förekomma sam-tidigt.

2. Den som beordrar A-arbete skall utse tsm. Denne skall närvara vid arbetsplatsen. **T1-T3**

3. Omedelbart innan A-arbete börjar, skall tsm begära medgivande för A-arbete på bevakad station: av tkl, **T1-T3**

för A-arbete på linjen: av tkl på en av stationssträckans gränstationer.

I båda fallen skall tsm uppge

- namn,
- arbetsplatsens läge,
- behövlig tid.

A-arbete på linjen får inte begäras för längre tid, än att det kan anmälas avslutat minst 5 min innan tåg kan väntas gå ut på den stationssträcka, som upplåtits för A-arbetet. Tl får medge undantag härifrån.

4. Medgivande till A-arbete lämnas av tkl personligen på den station, där A-arbete begärts; i fråga om A-arbete på linjen dock först efter samråd med tkl på stationssträckans andra gränstation. **T1-T3**
Tsm skall anteckna medgivandet.

5. Innan A-arbete på tågspår börjar, skall dessutom tkl ha vidtagit följande åtgärder: **T3**

a) A-arbete på linjen:

- vid A-arbete efter tåg: ombesörja order (S10) till tps,
- vid A-arbete efter tåg: uppmärksamma tsm på att A-arbetet får börja först sedan tåget passerat,
- anmäla hinder.

b) A-arbete på bevakad station:

- ombesörja att spåret stängs av med hindertavlor,
- underrätta berörd personal på stationen.

6. Innan A-arbete på tågspår på linjen börjar skall tsm stänga av spåret med hindertavlor, ca100 m på vardera sidor om arbetsplatsen. **T1-T3**

7. Innan A-arbete på sidospår börjar, skall tsm stänga av spåret med hindertavlor. På bevakad station skall tkl underrätta berörd personal. **T1-T3**

8. När A-arbete avslutats, skall tsm **T1-T3**

1) ta bort av honom uppsatta hindertavlor,

2) anmäla att A-arbetet avslutats till tkl på en av stations-sträckans gränsstationer eller till tkl på den bevakade station, där A-arbetet ägt rum.

Tkl, som fått anmälan om avslutat A-arbete, skall återkalla hinderanmälan och ombesörja, att hindertavlor, uppsatta genom hans försorg, tas bort.

Anm. 1: Vid flera A-arbeten på samma stationssträcka skall berörda tkl i samråd kontrollera, att alla A-arbeten anmälts avslutade, innan hinderanmälan återkallas.

SKYDD FÖR ARBETANDE PERSONAL

§ 31 SKYDD FÖR PERSONAL SOM ARBETAR I SPÅR ELLER I FARLIG NÄRHET DÄRAV. B-ARBETE

A. Arbeten, som kräver avstängning av spår

1. När arbete skall utföras under besvärliga förhållanden, skall med hänsyn till skyddet för den arbetande personalen huvudregeln vara, att arbetsplats skyddas genom A-arbete. **T1-T3**

Arbetsledaren får bedöma avstängning av spår obehövlig endast om åtgärder enl B kan ge personalen ett fullt tillfredsställande skydd.

B. Arbeten, som ej kräver avstängning av spår

2. Innan arbete börjar på bevakad station, skall ledaren för arbetslaget anmäla detta till tkl. Bevakning till skydd för personalen skall ordnas, om detta ej bedöms obehövt. **T1-T3**

VÄXLING

§ 35 VÄXLING

A. Gemensamma föreskrifter

1. Sth vid växling är 30 km/h. **T2-T3**

2. Vid växling in på vägkorsning med vägskyddsanläggning skall denna spärra vägtrafiken. **T2-T3**

Vid växling in på vägkorsning, där vägskyddsanläggning saknas eller är felaktig, eller in på övergång för resande skall växlingsledaren ombesörja bevakning.

3. Vid växling skall signalgivare hålla sig väl synlig för lokps. Lokps skall stoppa rörelsen, om signalgivaren förloras ur sikte. **T2-T3**

4. Fordon får ej skjutas. Bromsskor och bromsslädar är avsedd att användas vid förstängning av stillastående fordon samt i nödsituationer. De får vid växling inte begagnas för att stoppa fordon i rörelse. **T2-T3**

5. Koppling i rörelse skall undvikas. **T2-T3**
För fordon med sidobuffertar gäller: Vid koppling skall föreskrifterna i statens järnvägars växlingsinstruktion gälla. Cta skall ombesörja, att

dessa föreskrifter delges berörd personal.

6. Om vagn med resande medförs, skall särskild försiktighet iakttas. **T2-T3**
 När vagn med resande avkopplas, skall broms tillsättas.

7. Den som ger signal till rörelse skall hålla uppsikt framåt minst den **T2-T3**
 sträcka, som erfordras för att växlingsrörelsen skall kunna stanna i tid.
 Undantag: Lokps skall svara för uppsikten framåt, om föraren befinner
 sig i växlingssättets främsta ände.

Anm.: Då enhyttslok går främst, betraktas förarhytten som främsta ände.

8. På bevakad station skall växlingsledare utses av tkl. Denne skall **T2-T3**
 meddela ev särskilda föreskrifter, som gäller för växlingen. På linjen är
 tbfh (tsm vid vut) växlingsledare.

B. Växling på bevakad station

9. Växling under tågs in- och utfart på bevakad station är tillåten **T2-T3**
 endast, om växlingsrörelse genom låst växel (spårspärr) hindras att
 komma in i tågvägen.

10. Växling utanför stationsgränsen får ej ske utan att tkl har lämnat **T2-T3**
 växlingsledaren särskilt medgivande. Tkl skall härvid ange den
 tidpunkt, då växlingen skall vara avslutad (senast 10 min innan tåg
 eller vut tidigast kan väntas). Växlingsledaren skall underrätta lokps
 om tidpunkten, innan växlingsrörelsen förs utanför stationsgränsen.

11. Efter avslutad växling för dagen på bevakad station skall **T2-T3**
 växlingsledaren se till, att fordon på samma spår är hopkopplade i
 större grupper och att varje grupp är bromsad eller förstängd med
 bromsskor eller bromsslädar.

C. Växling på obebakad station eller lastplats

12. Växling på station, som lämnats obevakad för tåg eller på lastplats får endast förekomma under tåguppehåll, eller då vut eller A-fordonsfärd har beviljats. **T2-T3**

13. Efter avslutad växling på station, som lämnats obevakad för tåg, eller på lastplats skall växlingsledaren se till, **T2-T3**

- att alla fordon, som lämnats kvar, är hopkopplade i större grupper och uppställda hinderfritt från tågspår innanför skyddsväxel, spårspärr eller godkänd låsanordning och att varje fordonsgroup är bromsad eller förstängd med bromsskor eller bromsslädar,
- att växlar i tågspår samt växlar och spårspärrar som skyddar tågspåret, återförs i normalläge och låses,
- att infartssignalerna (huvudsignalerna) ställs till "kör".

EXTRATÅG OCH INSTÄLLT TÅG

§ 36 ORDER OM EXTRATÅG OCH INSTÄLLT TÅG

A. Order om extratågs gång. Tillfällig tdt

1. Skall extratåg anordnas, utfärdar tl order enl S5, om tdt för extratåget finns i tdtboken. Eljest utfärdar tl tillfällig tdt enl S4. **T2-T3**

2. Sedan tkl fört in anordningen i tklboken, skall S4 eller S5 kvitteras. Tl skall övervaka, att han får kvitto. **T2-T3**

3. Tkl på extratågs utgångsstation eller annan station, som tl utsett, skall ge tps på extratåget: **T2-T3**

- om tdt finns i tdtboken: S5,
- om tdt ej finns i tdtboken: S4.

4. Tps på tåg, som skall möta extratåg, skall ges mötesorder (S9). **T2-T3**

B. Order om tågs inställande

5. Order att tåg skall inställas, skall ges av tl enl S5. **T2-T3**
S5 skall delges berörda stationer. För kvittering gäller mom 2.

6. Tps, som redan börjat sin tjänstgöring på tåget, skall ges order om **T2-T3**
inställandet.

7. Tps på tåg, vars möte med det inställda tåget bortfaller eller ändras, **T2-T3**
skall ges order (S9).

TÅGS SAMMANSÄTTNING

§ 39 BESIKTNING AV FORDON M M

Innan fordon tas i trafik på banan, skall de ha besiktigats av statens **T2-T3**
vägverk. Nyreviderade fordon får inte tas i trafik, förrän de har
besiktigats av cma.

Vid flyttning av fordon utan fullständiga stöt- och drag-inrättningar
skall största varsamhet iakttas.

§ 40 BROMSFÖRESKRIFTER FÖR TÅG

A. Andra tåg än rälsbusståg

1. Tågen hänförs till följande bromsgrupper: **T2-T3**
bromsgrupp P: när minst 2/3 av antalet bromsaxlar har P-broms och
resten har G-broms,

bromsgrupp G: när minst 1/2 av antalet bromsaxlar har G-broms,

bromsgrupp Ö: antingen när tåg helt handbromsas eller när annat tåg ej kan hänföras till bromsgrupp P eller G.

I tdtboken anges till vilken bromsgrupp tåg skall hänföras. Om bromsgruppen ändras, skall lokps underrättas på blankett "Uppgift till förare".

2. Bromsberäkning skall göras för alla tåg. Det tillgängliga antalet bromsaxlar skall minst motsvara det föreskrivna bromstalet enl uppgifter i tdtboken. Gör det ej det, får hastigheten ej vara större, än vad som anges i bromstalstabellen i tdtboken. **T2-T3**

Anm.: Bromstalstabell fastställs av statens vägverk.

Finner föraren, att bromsningen ej motsvarar det tillgängliga bromstalet, skall han stoppa tåget för undersökning och vidta behövliga åtgärder.

3. Fordon med resande skall bromsas eller följas av fordon, som bromsas. **T2-T3**
Sist i tåg får högst 4 vagnsaxlar medföras obromsade.

B. Rälsbusståg

4. Rälsbusståg skall ha broms på minst halva antalet axlar. Både det första och det sista fordonet skall ha broms på minst två axlar. **T2-T3**
Tvåaxlig släpvagn utan resande sist i tåg får dock vara obromsad, om fordonet närmast framför har broms på minst två axlar.

§ 41 TÅGS STORLEK

Uppgifter om största antalet axlar i tåg beroende på dragfordon och sträcka finns i tdtboken. **T2-T3**

§ 43 TRANSPORTVILLKOR FÖR FORDON OCH VISSA LASTER

1. Alla fordon i tåg skall vara försedda med stöt- och drag-inrättningar enl järnvägens standard. **T2-T3**
I tåg med större sth än 40 km/h skall alla fordon ha hopdragbart koppel.
2. Fordon får ej gå intill varandra i tåg , om höjdskillnaden mellan stöt- och draginrättningarna är större än 80 mm. **T2-T3**
3. Sådana dragfordon och personvagnar, som överskrider konstruktionsprofilen och övriga fordon, som överskrider lastprofilen, får ej gå i tåg utan medgivande av cta. **T2-T3**
4. a) Har hjulplatta, intryckning eller avfjällning uppkommit i ett hjuls löpyta av minst 40 mm längd, eller har hjulringsbeläggning (materialanhopning på löpytan) upp-kommit, får fordonet gå endast till närmaste station eller lastplats med sth 10 km/h. Cma skall utfärda bestämmelser för vidare transport. **T2-T3**
b) Den som upptäckt skada enl punkt a, skall underrätta lättast anträffbara tkl.
c) Har fordon skadats på annat sätt, än som nämnts under punkt a, skall frågan om och hur fordonet får fortsätta avgöras av föraren.
5. Med undantag av pålok skall verksamt lok gå främst i tåg. Framförs tåg av flera verksamma lok, skall de kopplas intill varandra. **T2-T3**
Anm: Undantag kan göras av cta i samråd med cma. Sådant undantag skall anges i tdtboken.
6. För vagn med långt och tungt gods gäller: **T2-T3**
- ej intill dragfordon eller vagn med personer,
- om godset skjuter utanför vagnsgavel: skiljevagn, som ej får kopplas

av från den lastade vagnen, skall finnas,
- sth 30 km/h

7. Brandfarligt eller explosivt gods får inte medföras utan cta **T2-T3**
medgivande. Cta skall meddela särskilda bestämmelser för sådan
transport.

8. I loktåg med sth över 40 km/h skall en rammsäker vagn eller **T2-T3**
skyddsutrymme finnas närmast lok.
Skyddsutrymme skall bestå av halv boggielvagn eller hel två- eller
treaxlig vagn. I skyddsutrymme får ej färdas resande.

9. För stångkopplade vagnar, utom överföringsvagnar gäller: **T2-T3**
- sist i tåg,
- högst 4 vagnsaxlar efter stångkoppel,
- obromsade,
- ej intill vagn med resande,
- pålok får ej användas,
- sth 30 km/h.

Särskild försiktighet skall iakttas, då dragfordon skjuter stångkopplade
vagnar.

Anm.: Undantag från dessa regler kan göras av cta i samråd med cma.

10. För överföringsvagn på järnväg med spårvidd 891 mm gäller: **T2-T3**

a) Lastad:

- medförs flera lastade överföringsvagnar, placeras de tillsammans,
- fordon närmast framför skall ha en bruttovikt av minst 10 ton (helst dragfordon),
- fordon närmast bakom skall antingen vara tom överföringsvagn eller fordon, som har en bruttovikt av minst 10 ton och verksam broms,
- högst 40 lastaxlar efter den sista lastade överföringsvagnen,
- vagn med resande skall skiljas från lastad överföringsvagn med

minst tre fordon,

- lastad överföringsvagn, som går sist i tåg (vut), skall tryckluftsbromsas, om inte dragfordonets broms är tillräckligt för tåget (vut),

- stor försiktighet vid backning,
- sth: 30 km/h, på station dock endast 15 km/h.

b) Tom:

- sist i tåg (vut),
- ej tryckluftsbromsad,
- stor försiktighet vid backning,
- sth: 30 km/h, på station dock endast 15 km/h.

11. För snöplog och snöslunga gäller:

T2-T3

a) Arbetande:

- endast i särskilt tåg eller som vut,
- får skjutas i tåg, varvid särskild tbfh skall åka på plogen (slungan) för att kunna ge signaler till lokps,
- sth 30 km/h.

b) Ej arbetande:

- sist i tåg,
- ej intill vagnar med resande,
- vingar, plognos och spårrensare låsta i ej arbetande läge eller bemanning ansvarar för att de befinner sig i ej arbetande läge,
- sth: 30 km/h.

12. Sth för dragfordon anges i tdtboken.

T2-T3

Sth för vagn anges genom märkning på vagnen. Saknas sådan är sth 40 km/h.

§ 44 TÅGS BEMANNING

1. Om det ej angetts i tdt, att föraren även skall vara tbfh, skall särskild tbfh finnas. Beslutar tl om ändring, skall han underrätta stationerna och tkl skall ombesörja order (S11) till lokps. Annat resandetåg än

T2-T3

rälsbusståg och tåg, som består av ensam motorvagn, skall alltid ha särskild tbfh.

2. Tåg skall manövreras av förare, som har sin plats på det främsta fordonet med fri sikt framåt och dessutom bakåt utmed tågets ena sida. **T2-T3**
Anm.: Undantag från denna regel kan göras av cta i samråd med cma. Sådant undantag skall anges i tdtboken.

Finns annat förar bemannat fordon i tåget, jämställs föraren på detta med förarbiträde.

3. I tåg utan förarbiträde skall på förarplatsen finnas säkerhetsgrepp. **T2-T3**
Blir detta felaktigt, sedan tåg avgått från utgångsstation, får hastigheten vara högst 30 km/h, om ej en person, som kan stoppa driv-maskineriet och bromsa tåget, tar plats hos föraren.

4. På lok får ingen färdas utan förarens medgivande. I den förarhytt, varifrån tåg manövreras, får högst tre personer finnas, om cta ej medgett annat. **T2-T3**
Person, som ej tillhör järnvägens personal, skall även ha tl medgivande samt på särskild blankett intyga, att färden sker helt på egen risk.
I ej avskild förarhytt, varifrån rälsbusståg med resande manövreras, får ingen utom tbfh och biljettgranskare färdas utan cta medgivande.

§ 45 TÅGS IORDNINGSTÄLLANDE

A. Allmänt

1. På tåg skall medföras tågattiralj enl bestämmelser i tdtboken. **T2-T3**

B. Andra tåg än rälsbusståg

2. Vagnsyning skall göras enl bestämmelser i tdtboken. **T2-T3**

3. För tåg med tryckluftsbroms skall bromsprov utföras av särskild bromsprovare eller, om sådan ej finns, i tåg med särskild tbfh: av tbfh, i tåg utan särskild tbfh: på bevakad station: av tkl eller av den som tkl utser, på linjen: av den som föraren utser.

T2-T3

4. I tåg med särskild tbfh skall denne kontrollera

T2-T3

- att tåget är riktigt sammansatt,
- att draginrättningarna är riktigt kopplade,
- att tåget har slutsignaler, när så föreskrivits,
- att antalet bromsaxlar är tillräckligt,
- att, i förekommande fall, bromsprov gjorts,
- att, i förekommande fall, bromsare finns på sina platser,
- att tågattiralj medförs.

5. I tåg utan särskild tbfh skall tkl ombesörja kontroll enl mom 4. I tåg, som befinner sig på linjen eller består av endast dragfordon, skall kontrollen dock göras av föraren.

T2-T3

6. Särskild tbfh, eller den som eljest utför kontroll enl mom 4, skall lämna föraren uppgift, om antalet vagnsaxlar, lastaxlar och bromsaxlar samt sth för det fordon i tåget som - även med hänsyn till föreskrifterna i § 43 - har den lägsta medgivna hastigheten. Uppgiften skall lämnas på blankett "Uppgift till förare". Om antalet bromsaxlar ej motsvarar det föreskrivna broms-talet, skall föraren uppmärksammas på detta.

T2-T3

7. Föraren skall kontrollera,

T2-T3

- att draginrättningen och slangkopplingen mellan dragfordon och närmaste fordon är riktigt kopplade,
- att dragfordonets broms är riktigt inkopplad och fungerar tillfredsställande,

- att det tillgängliga bromstalet är tillräckligt,
- att, i förekommande fall, bromsprov gjorts,
- att dragfordonet har föreskrivna signaler.

8. Bromsare skall kontrollera, att broms, som han skall manövrera, fungerar tillfredsställande. **T1-T3**

C. Rälsbusståg

9. Föraren ansvarar för att rälsbusståg ställs i ordning enl de särskilda bestämmelser som finns utfärdade härför. **T2-T3**

ALLMÄNT OM SÄKERHETSTJÄNSTEN PÅ STATION

§ 47 SÄKERHETSTJÄNSTENS ORGANISATION PÅ STATION

1. Tkl skall i största möjliga utsträckning själv utföra de säkerhetsåtgärder, som har samband med tågs klarering, och eljest övervaka dessa. **T3**

2. Tkl skall vid inträde i tjänst ta del av bl a tklboken. Överlämning skall dessutom göras muntligt, när detta är möjligt. **T3**

3. Av kontrollåsnnycklar typ K14 och K15 får endast en nyckel av vardera typen finnas i bruk. **T3**
K16-nyckel får lämnas ut endast mot kvitto.

§ 49 ORDER TILL TÅG OCH VAGNUTTAGNING

A. Allmänt

1. Order till tps och till tsm och lokps vid vut skall ges på S-blankett eller i vko. Om annan order än S8 eller S9 skall lämnas på eller utanför station, där den skall tillämpas, får den dock ges muntligt av tkl personligen. **T2-T3**

Anm. 1: Om order måste ges per telefon till tåg, som befinner sig på obevakad station, skall tbfh skriva ner ordern på fastställd S-blankett och delge föraren kopia.

B. Order på S-blankett

2. Namn på tpl i ordertexten på S-blankett, som skall ges till tåg eller vut, skall vara utskrivet, om förkortning ej är medgiven enl blanketten. **T2-T3**

3. Sedan ordermottagare tagit del av order på S-blankett, skall han kvittera denna på stationens exemplar eller i särskild orderbok. Föraren skall delge biträdet erhållna order. **T2-T3**

Anm. 2: Om order getts per telefon till tåg, som befinner sig på obevakad station, skall föraren kvittera på tbfh exemplar. Tbfh skall meddela ordergivande tkl, när föraren har kvitterat.

4. Vid personalbyten på tåg eller vut skall den avlöste överlämna order till den tillträdande. **T2-T3**

§ 51 MANÖVRERING AV HUVUDSIGNAL PÅ BEVAKAD STATION M.M.

1. Huvudsignaler på station, som är bevakad för tåg och på station, som lämnats obevakad under tid utan tågrörelse enl § 48:3 skall normalt visa "stopp". **T3**

2. Anordning för att frige huvudsignal eller för att upphäva tågvägslåsning får manövreras endast av tkl personligen eller på dennes order i varje enskilt fall. Nyckel till tågvägslås får ej sitta kvar i låset utan skall alltid innehas av tkl.
Ingen får ställa huvudsignal till "kör" utan att tkl gett order härom i varje enskilt fall. **T3**
3. Huvudsignal får ej frigges eller ställas till "kör" och tkl får ej ge order att visa "kör", förrän allt är klart för tågs infart resp utfart och högst 10 min återstår, innan tåg väntas framgå. **T3**
4. Huvudsignal skall ställas till "stopp" efter tåg enl särskilda föreskrifter för varje station. **T3**
5. Kan infartssignal normalt ej visa "kör" till det spår, som skall användas, skall tåget tas in enl § 52:2.
Måste tkl vid tågs ankomst stå vid stationsgränsen, får han ge föraren muntligt medgivande att föra in tåget på stationen mot "stopp" i infartssignalen. **T2-T3**
6. Huvudsignal får ej ställas till "kör" för prov el dyl, förrän en tågväg inspekterats och tkl lämnat medgivande. "Kör" skall återtas minst 5 min, innan tåg väntas framgå. **T3**
7. Skall "kör" i huvudsignal återtas, utan att tåg har framgått, får tågvägen ej upplösas, förrän tåg, vars lokps möjligen sett körsignalen eller försignaleringen till denna, har stannat. **T3**

§ 52 HUVUDSIGNAL PÅ BEVAKAD STATION ÄR FELAKTIG ELLER SAKNAS. FELAKTIG FÖRSIGNAL

A. Infartssignal

1. Är infartssignal på bevakad station felaktig, skall signalen visa "stopp". Kan den ej tydligt visa "stopp", skall tkl ombesörja
T3
- att signalens lyktor släcks,
- att huvudsignaltavla (ev kompletterad med rött sken) sätts upp vid stationsgränsen,
- att lokps om möjligt ges order (S10) på tidigare station.
Tåg tas in enl mom 2.

2. När tåg får tas in skall
T2-T3
antingen tkl ge lokps muntligt medgivande att föra in tåget på stationen eller följande signaleringssätt tillämpas:
- sedan "tåg kommer" och "beredd" getts, visar tkl rörlig stoppsignal (signalflagga resp rött sken),
- lokps svarar med "uppfattat",
- tkl visar "framåt", vilket innebär att tåget får föras in på stationen,
- lokps svarar med "uppfattat".

Kan tkl ej utan stor olägenhet placera sig så, att signaleringen blir väl synlig för lokps, skall tkl beordra annan person att repetera eller ge signalerna.

§ 61 TÅGKLARERARENS PLACERING VID TÅGS ANKOMST OCH AVGÅNG

När tåg kommer till eller avgår från bevakad station, skall tkl vistas på plattform eller i dess närhet. Tkl skall härvid medföra signalstav (signalflagga) eller handsignallykta.
T3
För avgående tåg skall tkl vistas på plattformen eller i dess närhet, så länge tåget finns inom synhåll eller inom stationsområdet.

TÅGS AVGÅNG FRÅN TRAFIKPLATS

§ 63 TÅGPERSONALS ÅTGÄRDER FÖRE TÅGS AVGÅNG

1. När stillastående tåg med särskild tbfh är klart för avgång från bevakad station, skall tbfh ge "klart för avgång" till tkl. **T2-T3**
Innan tbfh ger "klart för avgång", skall han bl a kontrollera, att mötande tåg kommit in. Kontrollen görs genom att iaktta det mötande tåget eller fråga tkl personligen.

2. Innan tåg får avgå från tpl, skall lokps bl a kontrollera, **T2-T3**
- att mötande tåg kommit in; kontrollen görs genom att iaktta det mötande tåget eller fråga tkl personligen eller - om något av dessa sätt ej kan användas - genom att ge "har mötande tåg kommit in" och av tkl få "klart för avgång",
- att "avgång" erhållits, när sådan signal skall ges,
- att den tid, då tåget tidigast får avgå är inne.
Om lokps funnit hinder för avgången, skall den som gett "avgång" underrättas.

§ 65 AVGÅNGSSIGNAL M.M.

1. När den tid, då tåg tidigast får avgå från tpl, är inne och allt i övrigt är klart för tågets avgång, skall "avgång" ges i de fall som framgår enl nedan. **T2-T3**

Innan tkl ger "avgång", skall han bl a ha sett till,
- att tågens ordningsföljd ej ändrats, utan att § 77 och § 78 iakttagits,
- att mötande tåg kommit in och har slutsignal, när sådan skall finnas,
- att närmast föregående tåg i samma riktning lämnat stationssträckan.
- att, i förekommande fall, ordergivning enl § 49 har skett,

- att "klart för avgång" erhållits, när sådan signal skall ges.

2. På bevakad station skall "avgång" ges av tkl till alla tåg. **T2-T3**

Har tåg, som fått "avgång", stannat med främsta fordonet innanför stationsgränsen, skall ny "avgång" ges av tkl.

3. När tåg stannat på linjen skall "avgång" ges av tbfh, utom när tåget **T2-T3**

stannat enbart därför att

infartssignal ej visar "kör" eller

"framåt" enl § 31:7 från tsm vid B-arbete uteblivit.

4. a) "Avgång" får ej ges muntligt. **T2-T3**

b) "Avgång" ges

- av tkl: med signalstav eller handsignallykta,

- av tbfh: med arm eller handsignallykta.

Anm. 1: Styrelsen kan föreskriva, att även "avgång" från tkl skall ges med arm eller handsignallykta.

Tkl (tbfh) skall stå så, att avgångssignalen och om möjligt även han själv blir väl synlig för lokps.

Anm. 2: Om tbfh ej kan ge signalen väl synlig för lokps, får han beordra någon annan att ge eller repetera signalen.

TÅGS GÅNG

§ 69 TÅGS HASTIGHET

1. Tågs hastighet får ej överstiga den sth, som gäller för tåget med **T2-T3**

hänsyn till

- den bansträcka, som tåget går på,

- fordon i tåget,

- tågets bromstal.

2. Banans sth framgår av tdtboken. **T2-T3**

3. I övrigt är sth, om ej annat angetts i linjebeskrivningen: **T2-T3**

a) vid "kör varsamt" från infartssignal, sth från stationsgränsen

b) i växel, som ej är förreglad

c) i växelkurva

d) på sidotågväg

är sth 30, och

e) på sidospår

f) när lokps gett "beredd", sth från stationsgränsen

g) när lokps fått order (S10 eller muntlig)

om särskild försiktighet på bevakad

station: sth från stationsgränsen

h) när "h" angetts i tdt, sth från

stationsgränsen

är sth 20

4. Sth för olika bromsgrupper är: **T2-T3**

a) bromsgrupp P: 80 km/h

b) bromsgrupp G: 40 km/h

c) bromsgrupp Ö: 30 km/h

5. Sth för tåg, i vilket ingår backgående tenderlok, är 40 km/h. **T2-T3**

§ 70 TÅGPERSONALS ÅTGÄRDER UNDER TÅGS GÅNG

A. Allmänt

1. Lokps skall under tågs gång ge akt på såväl tåget som på bana och **T2-T3**

signaler. Detta kräver, att utkik då och då hålls även bakåt, i synnerhet

när tåg avgår från bevakad station. Utskiken bakåt skall i första hand

hållas av förarbiträdets.

Särskild tbfh på tåg, som efter uppehåll avgår från tpl, skall ge akt på om signal visas från platsen.

2. Förare och förarbiträde skall sinsemellan utväxla meddelanden om de signaler, som ges till tåget, och vad som eljest är att iaktta ur säkerhetssynpunkt. **T2-T3**

B. Väggorsningar

3. När V-signal visar "stopp", skall "tåg kommer" ges och tåget skall om möjligt stanna framför väggorsningen. Tbfh skall ombesörja bevakning av väggorsningen, och skall, sedan han förvissat sig om att hinder för fortsatt färd inte finnas, ge "avgång", varefter tåget får fortsätta. **T2-T3**

Undantag: När lokps fått order (S10) om att bevakning är ordnad vid väggorsning, vars vägskyddsanläggning ej fungerar, får tåget passera väggorsningen, om lokps kan se att vakt finns.

Anm.: Om förare är tbfh och ingen finns, som kan bevaka väggorsningen, får tåget passera utan att väggorsningen bevakas. Härvid skall "tåg kommer" ges upprepade gånger, tills främsta fordonet passerat väggorsningen.

C. Tågs ankomst till station

4. Vid ankomsten till station skall tåget stanna senast vid stationsgränsen, **T2-T3**

på station med infartssignal: när infartssignalen ej visar "kör" och signaler ej ges enl § 52:2,

på station utan infartssignal: när huvudsignaltavla (signallykta med rött sken) finns uppsatt vid stationsgränsen och tkl ej ger "framåt" enl § 52:3.

5. a) Sedan tåg stannat utanför station enl mom 4, skall föraren genast ringa för att få uppgift om anledningen till stoppsignalen. Erhålls ej **T2-T3**

svar eller saknas signaltelefon och antar föraren, att tkl ej är närvarande, skall föraren ombesörja, att en av tps går in på stationen för att se efter, om tkl finns där. Härvid inspekteras infartstågvägen, och om stationen skall vara bevakad, kontrolleras samtidigt, att infartssignalerna visar "stopp". Påträffas ej tkl, får tåget föras in på stationen med högst 10 km/h.

b) Anträffas ej tkl, eller skall stationen vara obebakad för tåget, skall tbfh:

- 1) hos tkl på nästa bevakade station begära klart för tåget,
- 2) meddela lokps, att han fått klart,
- 3) ombesörja, att utfartstågvägen inspekteras,
- 4) därefter ge "avgång".

Kan tbfh ej få klart för tåget, skall han ringa tl för att få förhållningsorder.

6. Visar infartssignalen "kör" vid tågs ankomst till station, som skall vara bevakad för tåget, men saknas tkl där, skall tbfh ställa infartssignalerna till "stopp". Därefter skall mom 5b tillämpas. **T2-T3**

§ 72 TÅGS ANKOMST TILL TRAFIKPLATS

2. När tåg med fast uppehåll eller behovsuppehåll kommit till sådan tpl eller plats på linjen, där det skall göra uppehåll, skall "stopp" ges till tåget. **T2-T3**

"Stopp" till sådant tåg ges:

på bevakad station: av tkl med rörlig stoppsignal - signalflagga eller rött sken.

på linjen: av tbfh med ena eller båda armarna eller med rörlig stoppsignal med rött sken.

Uteblir stoppsignal, skall tåget stanna på lämpligt ställe, på bevakad station dock senast med främsta delen vid infartstågvägens slutpunkt.

Anm.: Tåg med uppehåll skall stanna utan stoppsignal vid U-tavla, som gäller för tåget, eller, om detta angetts i tdt eller på S11, på annan plats.

TÅGMISSÖDEN OCH TILLBUD DÄRTILL

§ 85 ÅTGÄRDER VID FARA

1. Stoppssignal skall genast ges av den som upptäckt **T1-T3**
- brand i fordon i rörelse,
 - farlig förskjutning av last,
 - varmgång,
 - fastbromsning eller svårt slag i hjul,
 - öppen utåtgående sidodörr på fordon för resande,
 - annan överhängande fara för tåg eller resande.
- Om lokps ej ser stoppsignalen, skall andra åtgärder vidtas för att stoppa rörelsen.
- När tåg stoppats, skall tbfh underrättas om orsaken.
- Fordon, som brinner, skall snarast skiljas från de övriga, om det är risk för eldens spridning.
2. Har tkl underrättats om svårt slag i hjul eller annat förhållande i **T2-T3**
ankommande tåg, som kan medföra skada på växlar o d, skall tåget stoppas utanför stationen och tåget tas in med stor försiktighet.
3. Har fordon med skada enl § 43:4 gått i tåg eller misstänker tkl, att **T2-T3**
koppel eller stort föremål fallit ned från tåg, skall tkl ombesörja avsyning av banan. Innan denna har gjorts, skall lokps ges order (S10). När lokps fått sådan order, får hastigheten ej vara större, än att tåget kan stanna på mindre än hälften av den sträcka, som kan överblickas.

UNDANTAGSFÖRESKRIFTER

§ 92 BANDISPOSITION

Anm.: Föreskrifterna i denna paragraf får tillämpas endast om detta anges i tdtboken.

A. Allmänt

1. Då tågrörelse ej förekommer på banan och alla stationer är obebakade, kan bdisp förekomma. När bdisp är beviljad, får vut, småfordonsfärd och A-arbete anordnas enl undantagsföreskrifterna i denna paragraf. **T1-T3**

2. Tl beviljar bdisp genom att i den s k bdispjournalen anteckna "bdisp beviljad" **T1-T3**

3. Innan vut (A-fordonsfärd, A-arbete) påbörjas och sedan anordning har avslutats, skall tsm (A-fordonsföraren) vidta åtgärder enl föreskrifter i tdtboken. **T1-T3**

4. Tl får låta bdisp upphöra, sedan han övertygat sig om att alla anordningar anmälts avslutade. Tl skall anteckna "bdisp avslutad" i bdispjournalen. **T1-T3**

Finns anledning misstänka, att fordon lämnats kvar på tågspår på linjen, måste banan besiktigas, innan tåg får framgå.

C. Småfordonsfärd

10. C-fordon får framföras utan inskränkningar. **T1-T3**

D. A-arbete

11. I § 29 gäller endast mom 2, 6 och 7.

T1-T3

12. Vid A-arbete på tågspår utanför station skall tsm sätta upp varsamhetstavlor på ca 100 m avstånd från hinder-tavlorna.

T1-T3